

Asia: VN/28570/2024

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävistä koskien kansainvälisen rekrytoinnin palveluita

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävistä koskien kansainvälisen rekrytoinnin palveluita.

Kuntien työvoimaviranomaiset tulevat vuoden 2025 alusta alkaen tekemään yhteistyötä kansainvälisen työnvälityksen palvelujen suunnittelussa, toimeenpanossa ja kehittämisessä usean eri toimijan kanssa valtiolta siirtyvien resurssien ja tehtävään määriteltujen määrärahojen puitteissa. Asetusten toivotaan selkeyttävän näitä toimijoiden keskinäisiä rooleja.

Kuntaliiton näkemyksen mukaan asetus kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävistä koskien kansainvälisen rekrytoinnin palveluita ei tarjoa kuntien näkökulmasta riittävästi tarkennusta annettuun lakiin eikä siten selkeytä valtion ja kuntien välisiä rooleja kansainvälisessä rekrytoinnissa ja työnvälityksessä. Tämän selkeyttämiseksi asetusmuistiossa ja asetustekstissä käytettyjen termien ”kansainvälinen rekrytointi” ja ”kansainvälinen työnvälitys” välistä eroa toivotaan vielä konkretisoitavan, mitkä palveluista luetaan rekrytoinniksi, mitkä työnvälitykseksi?

Asetusluonnoksen 1 §:n mukaan kehittämis- ja hallintokeskus suunnittelee ja toteuttaa palveluita yhdessä Business Finland -nimisen osakeyhtiön kanssa. Kuntaliitto pitää tärkeänä, että asetuksessa huomioitaisiin myös vuoropuhelu kuntien ja alueiden kanssa. Kuntaliiton näkemyksen mukaan kehittämis- ja hallintokeskuksen tulisi suunnitella, toteuttaa ja kehittää kansainvälisen rekrytoinnin palveluita etenkin työvoimaviranomaisten ja kuntien elinkeinopalveluiden kanssa.

Asetusluonnoksen 3 §:n mukaan palveluita voidaan kohdentaa suoraan työnantajille tai henkilöasiakkaille. Muistiosta ja asetuksesta voi tulkita, että työnantajille muodostuu asiakkuus

KEHA-keskukseen. Muodostuuko työnantaja-asiakkuuksissa päällekkäisyyttä tai epäselvyyttä palveluiden vastuutahosta työnantajan asioidessa yhtä aikaa sekä alueen että KEHA:n palveluissa?

Edelleen 3 §:n mukaan työnantajille tarjottavien palveluiden kohderyhmää on mahdollista kehittämis- ja hallintokeskuksen päätöksellä perustellusta syystä palvelukohtaisesti rajata esimerkiksi palveltavien yritysten koon tai toimialan perusteella. Kuntaliitto nostaa esiin huolen, miten näissä rajaustilanteissa käytännössä toteutuu kuntien ja alueiden kuuleminen sekä yritysten yhdenvertaisuus? Rajauksissa tulisi ottaa huomioon paikalliset erityispiirteet sekä työmarkkinoiden kohtaannon alueellinen ja laadullinen tieto. Kuntaliitto korostaa tässäkin valtion ja alueiden toimijoiden välistä vuoropuhelua, jonka perusteella päätöksiä palveluiden rajauksesta voidaan tehdä. Sama kysymys rajauksista nousee 6 §:stä. Miten valitaan toimialat, alueet ja yritykset, joiden tarpeisiin kampanjoita ja tilaisuuksia järjestetään?

Kuntaliitto kiinnittää huomiota asetusluonnoksen 4 §:n kansainvälisen rekrytoinnin kysyntä- ja tarjontatiedon kokoamisesta ja hyödyntämisestä. Kuntaliitto pitää tärkeänä, että tämä ajantasainen kysyntä- ja tarjontatieto olisi avoimesti ja ajantasaisesti eri toimijoiden saavutettavissa ja hyödynnettävissä. Tämä edistäisi laajemminkin työmarkkinoiden toimivuutta.

Kuntaliitto nostaa huomiona, että 7 §:n tehtävissä (työyhteisöjen ja työnantajien valmennukset sekä työssä olevien kielitaidon kehittäminen), valtion tuottamat palvelut johtavat herkästi päällekkäisyyksiin kuntien ja työllisyysalueiden omien työnantajapalveluiden kanssa.

Yleishuomiona Kuntaliitto katsoo, että TE-uudistuksen myötä kunnille on mahdollistettava kansainvälisen työnvälityksen palveluiden omaehtoinen kehittäminen alueen tarpeisiin, saumattomat polut valtion ja alueiden palveluiden välillä sekä mahdollisuus yhteistyössä vaikuttaa valtakunnallisten palveluiden kehittämiseen.

Niskavirta Maija

Suomen Kuntaliitto ry - Elinvoima- ja talousyksikkö, Suomen Kuntaliitto ry